

Měsícsvit 01

Rozhovor staršího vědomce Ambrože s vnučkou Bělkou. Ambrož mluví docela vlídně, Bělka je zvědavá a ráda si vyslechne pochvalu za svoje znalosti. Děj se odehrává 10 let po porážce Kostěje, na podzim – cca na Dušičky.

Ambrož

“... a na podzim, ten rok, kdy jsi, maličká, přišla na svět, Běsobijci porazili Kostěje, hrozného Černokněžníka a jeho běsi, kteří číhali v lesích okolo.”

Bělka

“Neříkej mi maličká, je mi už deset jar a jedno léto! A ty běsobijce znám! Každý je zná. Červená Božata, Přemysl a goral Netřesk, ten kovář z Černé sloje.”

Ambrož

“Velice dobře, velice... A dnes, na Podzimní dědky...”

Bělka

“...na Dušičky!”

Ambrož

“Ano, na Dušičky, zapálíme svíčky i za ty běsobijce, kteří odešli do Návu, aby jejich duše v Návu nebloudily a našli cestu ke Světožáru. Tak...”

Bělka

“Náhodou, ty znám taky, máma mě o nich vyprávěla. Statečný Boromír zvaný Sivý vlk, lučan Strachkvas Pírko a čaroděj Čaromír.”

Ambrož

“Správně si to pamatuješ, maličká, správně.”

Bělka

“Jsem veliká, koukej, už zvednu tady ten meč, heč! Jednou bych chtěla být běsobijkou jako Červená Božata!”

Ambrož

“Bělko, dneska už se není potřeba běsů v lesích tolik bát, víš. Káša, Tetka a Ljuba nás naučili mnoha čarům a moudrosti lesa, s běsi vycházet po dobrém, víš. Ke studánkám chodíme z jara dávat květiny, obětiny pro víly, pentle na vrbu pro Vodníka, k jeskyním zas pro Jezinky. Když za komínem kvílí meluzína, pohostíme ji moukou rozsypanou do větru. A ohni, Svarogu, dáváme, co si zaslouží. Všechny živly jsou na naší straně. Ale kde jsem to přestal. Chtěl jsem mluvit o nás, o Slověnech, jak se našim sedmi rodům konečně daří...”

No zakládáme nové osady pod korunami přívětivých stromů, pro políčka už nemusíme pálit les – máme ho v úctě, přece. Za to patří největší dík Krakovým dcerám a Přemyslovi. Větší problém jsou teď naši sousedé – na půlnoci jsou to jiní Slověné, s mocnou osadou Arkonou. Na slunce západě jsou to divocí Mlčenci a Bojovaři, na východě Dlouhovousové. Za obchodem sem občas zavítají cizokrajní Rhomci. Od nich mám ten meč, víš. Vyměnil jsem ho za kožešiny, které jsem sbíral celý rok a několik těch zelených kamínků, Vultavínů...”

Jo a na poledni, na poledni žijí strašliví kiruni! Jejich říše se rozprostírá na širých Vlahých pláních. Spíše než běsobjice teď potřebujeme posly a vyjednavče s ostrým jazykem. Ale s kiruny se moc domluvit nedá.”

Bělka

“O těch jsem slyšela, napůl koně a napůl lidi. Že prej jsme sem před nima utekli, kdysi dávno. To bylo... to neumím spočítat, ty si to pamatuješ, dědo?”

Ambrož

“Ani já jsem ještě nebyl na světě, Bělko, když nás sem z područí kirunů přivedl Mužak! Hrozní jsou, nebezpeční a zlí – unáší našince i pocestné a nutí je jim posluhovat. To je dnes pravé nebezpečí, na které ani běsobjici nestačí. Káša, Tetka a Ljuba se mají co ohánět!”

Bělka

“No jo zajímavý, ale já už mám hlad. Sláva říkal, že se Přemyslovi říkalo Jizva. To protože nemá levý oko?”

Ambrož

“No, to já nevím. Ale Přemysl býval pěknej uličník, jen co si vzpomínám. Dříve si říkal Čaroslav. Přemyslem se stal, až když při bitvě s Kostějem Černokněžníkem přišel o svého bratra. Navíc tehdy obětoval svoje levé oko Velesovi, aby mohl nahlížet do Návu a viděl tam moudrost našich dědků. Naším žrecům a čarodějům se Přemyslovo spojení s Velesem zprvu moc nelíbilo, ale radí nám dobře a moudře, tak jej uznávají. Takže Čaroslav nebo Jizva, ať byl, jaký byl, je minulostí. No a našla v něm zalíbení sama moudrá Ljuba a to už něco znamená!”

Bělka

“A co to znamená?”

Ambrož

“To máš jedno, škrvně. Opatrně, ať nezhasíš ty svíčky. Jdeme na večeři, ať nám nevystydne! Zítra ti budu podrobně vyprávět, jak běsobjci přemohli Kostěje Černokněžníka, který ukradl Slunce, jak vysvobodili Krakovy dcery z jeho zakletí a jak si nakonec Přemysl vzal Ljubu za ženu. A taky o Upyrce, kterou běsobjci museli oživit. Víš, té, co saje lidem v noci krev, takhle... z krku. Ale jen, když budeš celej den hodná a nebudeš furt zlobit toho Slávka od sousedů.”

Bělka

“No jo...”